

Сімейно-шлюбні відносини : актуальні питання

анотований бібліографічний список

2021. – Вип. 10. – 16 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Барташук Л. Правила ділення [Електронний ресурс] / Любов Барташук // Юрид. практика. – 2021. – 21 верес. (№ 37/38). — Електрон. дані. *Зазначено, що за загальним правилом будь-яке майно, нажите подружжям у шлюбі, є спільною сумісною власністю, тобто в рівних частках належить обом. У разі розірвання шлюбу таке майно ділиться порівну, якщо подружжя не домовиться про інше. Подружжя може самотійно встановити режим власності в шлюбному договорі, який можна укласти на початку подружнього життя чи в будь-який момент до розірвання шлюбу. Цей документ необхідно посвідчити нотаріально. Якщо шлюбний договір не було укладено, то в процесі або вже після розірвання шлюбу подружжя може домовитися, як поділити спільне майно та укласти відповідний договір. Такий договір про поділ спільного майна — зручний інструмент вирішення спірних питань, особливо, коли внаслідок досягнутих домовленостей треба змінити титульних власників майна. Наведено приклади судових справ щодо поділу спільного майна подружжя.* Текст: <https://pravo.ua/articles/pravylya-dilennia/>

2. Гендерна рівність: в Україні планують запровадити нове почесне звання «Батько-герой» [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2021. – 13 жовт. — Електрон. дані. *Вказано, що на розгляд народним депутатам подано законопроект, який пропонує запровадити почесне звання «Батько-герой» задля відзначення ролі батька у сім'ї та вихованні дітей. Законопроект № 6162 від 11 жовтня 2021 пропонує запровадити почесне звання відповідник – «Батько-герой». Таке звання за аналогією із почесним*

званням «Мати-героїня» будуть присвоювати чоловікам, які виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку. Порядок присвоєння такого звання, відповідно до статті 106 Конституції України та Закону України «Про державні нагороди України», буде визначений актом Президента України. Також законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю» та Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» щодо встановлення рівних соціальних гарантій для жінок і чоловіків, які мають звання «Мати-героїня» та «Батько-герой» відповідно.

Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/genderna-rivnist-v-ukrayini-planuyut-zaprovaditi-nove-pochesne-zvannya-batkogeroy.html>

3. Дубравська Н. М. Система мотивації вступу до шлюбу сучасної молоді / Н. М. Дубравська, О. Л. Мачушник // Вісн. Київ. ін-ту бізнесу та технологій. — Київ, 2020. — № 3(45). — С. 36-40. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16312-3(45)* Наведено дані емпіричного дослідження, які визначають основні фактори, якими керуються молоді люди при вступі до шлюбу. Встановлено, що в цілому досліджувані розуміють власну відповідальність перед шлюбом та прагнуть встановити гармонійні стосунки із партнером у майбутньому. За результатами проведеного емпіричного дослідження виявлено, що молодь при укладанні шлюбу керується, насамперед, духовними мотивами. Саме це свідчить про готовність до створення сім'ї, яка базується на взаємній любові та прийнятті всіх слабких і сильних сторін партнера. Водночас, дослідження виявило достатню зрілість суджень значної кількості молодих людей, які стоять на шляху вибору шлюбного партнера. Важливою складовою щасливого шлюбу, на їх думку, є задоволення шлюбним партнером значимих потреб іншого. Зрозуміло, що при взаємодії один із одним слід орієнтуватися не лише на свої власні потреби, а й на потреби свого партнера. Саме це, на

думку респондентів, є основною детермінантою гармонійного шлюбу. Під час дослідження проаналізовано рівень сформованості життєвих цінностей молодих людей. Пріоритетними виявились цінності «розвиток себе», «духовне задоволення», «власний престиж» та «матеріальний стан». Цінності «збереження індивідуальності» і «креативність» у переважачої кількості молодих людей відповідають низькому рівню сформованості. Проведення кореляційного аналізу дозволило виявити позитивний кореляційний зв'язок між «духовними потребами» і «любов'ю», «економічними мотивами» і цінністю «матеріальний стан» у досліджуваній категорії осіб.

4. Історія державотворчих процесів в Україні і зарубіжних країнах : [матеріали круглого столу], до 30-ї річниці незалежності України та 25-річчя конституції України, [м. Харків], 27 трав. 2021 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. історії держави і права України і зарубіж. країн, Від-ня теорії та історії держави і права НАПрН України, Асоц. вступників Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2021. — 152 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A814947** *Зі змісту: Засади регулювання сімейних відносин у шлюбі чоловіка та жінки на західноукраїнських землях за Австрійським цивільним уложенням 1811 року / Т. С. Гергуленко. – С. 69-72.*

5. Калінюк А. Л. Право вітчима, мачухи на виховання пасинка, падчерки за сімейним законодавством України / А. Л. Калінюк // Прикарпат. юрид. вісн. : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2020. – Вип. 2(31). – С. 37-42. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-2(31) *З'ясовано поняття та зміст права вітчима, мачухи на виховання пасинка, падчерки, а також питання щодо правового регулювання цього права за сімейним законодавством України. Зроблено висновок, що норма ст. 260 Сімейного кодексу України не повною мірою відображає суть і значення прав на***

виховання, покладених на вітчима, мачуху, а тому потребує подальшого доопрацювання і зміни. Текст: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v2_2020/10.pdf

6. Коліногузова Д. Червона лавка як в Італії. Чи встановлять такі у Вінниці? / Діана Коліногузова // Rіa (Вінниця). – 2021. – 13 жовт. (№ 41). — С. 22. *Йдеться про те, що кожна третя жінка в Україні страждає від знущань в родині, а кожна десята – помирає після нанесених травм. Волонтер Маттео Радаеллі пропонує впровадити у Вінниці досвід Італії для протидії та запобігання домашньому насиллю. Зазначено, що навесні 2020-го року в італійському місті Неаполь через побої чоловіка померла 39-річна українка. Цей злочин назвали фемініцидом – таким терміном позначають вбивства жінок за статевою ознакою. Тієї ж весни у пам'ять про Ірину Маляренко в Неаполі відкрили червону лавку. В Італії червоні лавки є практично в усіх містах – присвячені вони жінкам, які постраждали від домашнього насильства. Як правило, на них розміщують таблички з номерами телефонів та адресами, куди можна звернутися по допомогу. Цілком ймовірно, що незабаром перша в Україні червона лавка з'явиться саме у Вінниці.* Текст: <https://vn.20minut.ua/lyudi/chervona-lavka-yak-protidiya-nasilstvu-chi-vstanovlyat-taku-u-vinnitsi-11439064.htm>

7. Лелітка С. Захист прав дітей — надважливе завдання законотворців [Електронний ресурс] / Світлана Лелітка // Голос України. – 2021. – 13 жовт. (№ 195). – Електрон. дані. *Йдеться про проведене в онлайн-форматі засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики, під час якого розглянуто законопроект № 5330-1 про внесення змін до Закону "Про захист суспільної моралі" щодо захисту прав та найкращих інтересів дитини. Зазначено, що мета законопроекту - забезпечення захисту дітей, незалежно від віку, від втягнення у діяльність з виробництва та обігу продукції еротичного чи сексуального характеру, поширення порнографічних матеріалів, надання таких послуг тощо. Після обговорення народні депутати рекомендували*

парламенту ухвалити проект у другому читанні та в цілому, а також одногосно схвалили проект Постанови про звернення ВР України до Кабінету Міністрів України (КМ України) щодо створення центрального органа виконавчої влади у сфері захисту прав дітей — Державної служби у справах дітей. Як зауважила перший заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Ірина Констанкевич, створення Державної служби розмежує функції органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань, що, у свою чергу, сприятиме ефективному захисту прав дітей. На засіданні також заслухано представників Міністерства юстиції України щодо законопроекту № 5617 про юстицію, дружню до дитини, та законопроекту № 5618 про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо юстиції, дружньої до дитини. Вирішено підтримали рішення профільного підкомітету та відправити ці законопроекти на доопрацювання. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/352244>

8. Матеріали XXVII науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 30 квітня 2021 року, м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2021. — 241 с. Шифр зберігання в Бібліотеці: A815021 Зі змісту: *Права дитини та їх гарантування в Україні / О. Г. Кушніренко. — С. 101-102; Насильство в сім'ї: теоретичний і практичний аспекти / В. С. Овчаренко. — С. 179-180; Правове регулювання домашнього насильства в Україні та його ефективність в умовах пандемії COVID-19 / В. О. Чуйко. — С. 185-188.*

9. Матеріали XXVI науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 20 грудня 2020 року, м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2020. — Т. 2. — 369 с. Шифр зберігання в Бібліотеці: A815024-2 Зі змісту: *Роль міжнародних конвенцій у сфері регулювання питання міжнародного*

усиновлення / І. А. Ковальчук. – С. 73-75; До питання права згідності шлюбу / А. С. Колісниченко. – С. 75-78; Домашнє насильство: основні характеристики та стан в умовах пандемії / А. О. Прохорова. – С. 273-275.

10. Матеріали науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 30 травня 2021 року, м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2021. — Вип. 2. — 528 с. Шифр зберігання в Бібліотеці: A815025-2 Зі змісту: Міжрасові шлюби в США та їх законність / В. В. Карпенко. – С. 52-53; Шлюбний договір / Я. Бут. – С. 186-188; Визначення на законодавчому рівні поняття "матері, яка виховує дітей без батька" / П. В. Гецько. – С. 272-273; Домашнє насильство: національний та міжнародний досвід / В. А. Романова, Я. В. Шуляка. – С. 448-450; Проблема боротьби з домашнім насильством: український та зарубіжний досвід / В. О. Уколова. – С. 450-453.

11. Матеріали 75-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, 25 - 27 листопада 2020 р., м. Одеса / [відп. ред. А. В. Смітюх]. — Одеса : Фенікс, 2020. — 225 с. Шифр зберігання в Бібліотеці: A814743 Зі змісту: Сучасні аспекти правового забезпечення прав дитини відповідно до Європейської конвенції про усиновлення дітей / С. В. Пілюк. – С. 59-63; Форми домашнього насильства за Кримінальним кодексом України / А. Д. Данилюк. – С. 71-73; Визначення походження дитини від матері за сімейним законодавством України / К. М. Гусейнова. – С. 110-114.

12. Мельник О. В. Співвідношення понять "споріднення" та "усиновлення" / О. В. Мельник // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – Ужгород, 2020. – Вип. 61, т. 1. – С. 74-77. Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16060-61/1 Досліджено співвідношення категорій «усиновлення» та «споріднення», їх взаємозв'язок. Зазначено, що розмежування цих понять дасть змогу в подальшому більш глибоко

дослідити особливості особистих немайнових прав усиновленої дитини. Зауважено, що хоча за загальним правилом правовідносини між усиновлювачами та усиновленими дітьми офіційно визнаються після санкціонування держави (рішення суду), процес усиновлення багатостадійний та починається задовго до цього моменту. Вже на етапах підготовки до усиновлення у відповідних суб'єктів виникають взаємовідносини, деякі з яких регулюються правом. Стверджено, що усиновлення виконує і генеруючу, і констатуючу функції щодо батьківських правовідносин між усиновлювачем та усиновленою дитиною. Зроблено висновок, що соціальний (або формальний) підхід до споріднення провокує змішування понять та їх розмивання. Це розуміють і багато науковців, які в працях поряд зі словом «споріднення» вживають усиновлення як окрему підставу створення сімейних відносин, тим самим наголошуючи на відособленості, а не поєднанні цих понять.

13. Милостива І. Поділ бізнесу подружжя: позиції судів [Електронний ресурс] / Ілона Милостива // Юрид. газ. – 2021. – 28 верес. (№ 18). — Електрон. дані. Зазначено, що на етапі поділу майна подружжя сторонам особливо складно розмежувати право та справедливість. Емоційність цього процесу часто затьмарює юридичну логіку та залишає безліч «дорогих» для сторін нюансів поза увагою. За словами автора статті, незалежно від того, хто з подружжя займався бізнесом, інший має право на отримання грошової компенсації у розмірі половини вартості цього бізнесу. Тому перш ніж розпочати підприємницьку діяльність, перебуваючи у шлюбі, варто враховувати принцип спільності набутого у шлюбі майна. Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/podil-biznesu-podruzzhya-poziciyi-sudiv.html>

14. Охрименко О. Виплати на дитину планують збільшити до 150 тисяч: дата і кого стосується [Електронний ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про те,*

що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув законопроекти про збільшення розміру виплат при народженні дитини. Як повідомили в парламенті, з трьох законопроектів обрали один: до сесійної зали буде винесено законопроект № 5585–1 "Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" (щодо стимулювання збільшення народжуваності)", згідно з яким пропонується відмовитися від єдиного розміру допомоги та знову встановити градацію: 50 тис. грн. – за першу дитину, 100 тис. грн. — за другу, 150 тис. грн. — за третю та наступних. Зазначено, що Комітет відхилив інші варіанти проектів про допомогу молодим батькам. Так, відхилено ініціативу про прив'язку допомоги на дитину до прожиткового мінімуму. Також не знайшла підтримки пропозиція збільшити відпустку в зв'язку з пологами та підвищити допомогу з вагітності та пологів. Текст: <https://money.fakty.ua/385195-vyplaty-na-rebenka-planiruyut-uvelichit-do-150-tysyach-data-i-kogo-kasaetsya>

15. Павліченко О. В. Соціальний захист жінок в Україні: теорія та практика / О. В. Павліченко. — Харків : Панов, 2020. — 367 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A814762** Розкрито ключові аспекти теорії та практики соціального захисту жінок в Україні. Виокремлено поняття, ознаки, мету, завдання, функції, гарантії та принципи соціального захисту жінок. Визначено перелік переваг і недоліків сучасного стану правового регулювання соціального захисту жінок в Україні та охарактеризовано їх зміст. Здійснено порівняльно-правовий аналіз соціального захисту жінок та чоловіків в Україні, приділено увагу гендерній рівності у соціальному законодавстві.

16. Правове забезпечення соціальної сфери : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 21 квіт. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Соц.-прав. ф-т ; [уклад.: А. В. Лисенко ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої]. — Одеса : Фенікс, 2021. — 379 с.

Шифр зберігання в Бібліотеці: А814765 Зі змісту: *Право на державну соціальну допомогу сім'ям з дітьми / П. І. Борцов. – С. 234-237; Допомога при народженні дитини: зарубіжний досвід / А. М. Боянова. – С. 237-241; Правові аспекти державної соціальної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами / О. О. Іванова, А. В. Басалькевич. – С. 252-256; Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям як важливий напрямок соціального захисту населення / К. О. Мокряк. – С. 286-289.*

17. Рекодифікація цивільного законодавства і система права України у контексті євроінтеграційних процесів : матеріали Всеукр. наук.-прак. конф., Одеса, 8 - 9 листоп. 2019 р. / Півден. регіон. центр НАПрН України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. цивіл. права ; [упоряд.-уклад.: Д. Р. Байталюк, К. І. Спасова; за заг. ред. Є. О. Харитоновна]. — Одеса : Фенікс, 2019. — 311 с. *Шифр зберігання в Бібліотеці: А814766* Зі змісту: *Патронат над дитиною: зміни в законодавстві України у світлі євроінтеграційних процесів / С. С. Бичкова. – С. 26-31; Окремі аспекти рекодифікації сімейного законодавства в контексті євроінтеграційних процесів / О. І. Сафончик. – С. 66-69; Реформування Сімейного кодексу України в контексті євроінтеграційних процесів (окремі аспекти) / М. В. Менджул. – С. 171-175.*

18. Сайченко Я. Пред'явлення позову про розірвання шлюбу під час вагітності без обмежень: виклик чи потреба сучасності [Електронний ресурс] / Яна Сайченко // Юрид. газ. – 2021. – 17 верес. — Електрон. дані. *Вказано, що наразі чинним законодавством України передбачається, що позов про розірвання шлюбу не може бути пред'явлений протягом вагітності дружини (положення ст. 110 Сімейного кодексу України). Водночас положення ст. 110 СК України мають винятки, які встановлюють випадки, коли такий позов все ж таки може бути поданий: один із подружжя вчинив протиправну поведінку, яка містить ознаки кримінального правопорушення, щодо другого з подружжя, а також якщо*

батьківство зачатої дитини визнане іншою особою. Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/predyavleniya-pozovu-pro-rozirvannya-shlyubu-pid-chas-vagitnosti-bez-obmezhen-viklik-chi-potreba-suc.html>

19. Сімейні цінності як національна ідея // Уряд. кур'єр. – 2021. – 5 жовт. (№ 192). — С. 1, 4. *Йдеться про проведене в Національному університеті "Острозька академія" виїзне засідання Всеукраїнської ради церков за участі представників усіх конфесій, народних депутатів України, міністрів та їхніх заступників. Учасник засідання голова Рівненської облдержадміністрації Віталій Коваль відзначив важливість та актуальність винесеної на обговорення теми сімейних цінностей, адже, за словами посадовця, "для українців родина завжди була головним орієнтиром", "бо в щасливій сім'ї народжуються щасливі діти, і тільки вони можуть збудувати щасливу державу". Один із учасників засідання, народний депутат України, голова партії "Слуга народу" Олександр Корнієнко запевнив, що "жодне рішення, яке стосується релігійних і духовних цінностей, не ухвалюватиметься без діалогу з церквою, яка має високу довіру в суспільстві", та наголосив, що "слід сприймати церкву як інституцію, що надає соціальні послуги (зокрема догляд за старшими людьми) й так знімає навантаження з держави". Парламентарій зауважив, що до цього часу немає жодної державної програми підтримки територій із високою народжуваністю, та пообіцяв, що такі програми будуть обов'язково напрацьовані.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/simejni-cinnosti-yak-nacionalna-ideya/>

20. Сокол М. В. Сім'я як суб'єкт соціально-забезпечувальних правовідносин у сфері державних соціальних допомог / М. В. Сокол // Прикарпат. юрид. вісн. : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2020. – Вип. 2(31). – С. 60-65. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-2(31) Стаття присвячена дослідження правового статусу сім'ї, в т. ч. сім'ї з дітьми як*

суб'єкта соціально-забезпечувальних правовідносин у сфері надання державних соціальних допомог. Зроблено висновок, що коли йдеться про сферу соціального страхування, то суб'єктами соціально-забезпечувальних правовідносин виступає здебільшого окремий член сім'ї, а у сфері надання державних соціальних допомог законодавець виділяє сім'ю як колективний суб'єкт, закріплюючи її права та гарантії у сфері соціального захисту. Визначено та проаналізовано особливості правосуб'єктності цих учасників соціально-забезпечувальних правовідносин. Встановлено факт виникнення права та дієздатності сімей.

Текст:

http://www.pjv.nuoua.od.ua/v2_2020/15.pdf

21. Солодовнікова Х. Захист розвитку дитини: досвід України та Німеччини / Христина Солодовнікова // Підприємництво, госп-во і право. – 2020. – № 7. — С. 227-232. Проведено компаративний аналіз законодавства України та Німеччини у сфері захисту розвитку дитини. Встановлено, що в Німеччині на законодавчому рівні врегульовано та реалізовано систему такого захисту. Виявлено, що німецька система захисту розвитку дитини передбачає залучення спеціальних наглядових органів, покликаних допомогти і підтримати батьків для сприяння здоровому розвитку дитини. В Україні попри існування подібних наглядових органів, вони покликані виконувати наглядові та дорадчі функції, а одним із головних їх завдань є профілактика та протидія зловживанням батьківськими правами. Посилаючись на аналіз законодавства України, досліджено суть поняття «розвиток дитини», а саме те, що дитина має бути забезпечена умовами для фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку. Проте в нормативно-правових актах України замало конкретизовано ці «умови». Здійснено ретроспективний аналіз еволюції правової системи захисту та правового регулювання захисту розвитку дитини в Німеччині. Виявлено стійкі тенденції щодо того, що система захисту та правове регулювання цієї сфери суспільних відносин у Німеччині,

насамперед, спрямовані на захист та охорону не лише розвитку дитини, а й на створення сприятливих умов для її батьків чи опікунів. Розглянуто певні українські та міжнародні нормативно-правові акти, які присвячені врегулюванню захисту саме розвитку дитини. Встановлено, що загалом українське законодавство відповідає міжнародним стандартам у цій сфері, але невирішеними залишаються деякі питання щодо прав та обов'язків держави в контексті соціальної, правової допомоги батькам та особам, які їх замінюють (опікунам і піклувальникам), у контексті захисту розвитку дитини.. Текст: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/7/40.pdf>

22. Сохань М. Ю. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як форма соціального захисту осіб із сімейними обов'язками / М. Ю. Сохань // Прикарпат. юрид. вісн. : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2020. – Вип. 2(31). – С. 65-69. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-2(31)* Розглянуто загальнообов'язкове державне соціальне страхування як одну із форм соціального захисту таких суб'єктів соціального забезпечення, як особи із сімейними обов'язками. Зроблено висновок, що загальнообов'язкове державне соціальне страхування як форма соціального захисту осіб із сімейними обов'язками є основною матеріальною гарантією реалізації їхнього права на соціальний захист у разі тимчасової втрати ними працездатності. Текст: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v2_2020/16.pdf

23. Старчук О. В. Договірне регулювання сімейних правовідносин за участю нотаріуса / О. В. Старчук // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – Ужгород, 2020. – Вип. 61, т. 1. – С. 88-93. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16060-61/1* Розкрито правову природу сімейних договорів і порядок надання їм юридичної вірогідності шляхом посвідчення нотаріусом. Надано пропозиції із метою вдосконалення договірного регулювання майнових та особистих немайнових правовідносин суб'єктів сімейного права України. З'ясовано види сімейних договорів, які можуть

укладати учасники сімейних правовідносин у складній письмовій формі шляхом нотаріального посвідчення, охарактеризовано договірне регулювання особистих немайнових та майнових правовідносин за участі нотаріуса та досліджено порядок нотаріального посвідчення сімейних договорів. Визначено, що сімейне законодавство України виходить із принципу свободи договору, а тому учасники сімейних правовідносин можуть на свій розсуд вирішувати питання щодо укладення сімейних договорів, можливості укладення змішаних договорів, які поєднують у своїй структурі різні види договорів, умов договору та переліку їх учасників тощо. У сімейному законодавстві України простежуються зміни в підходах до регулювання майнових та особистих немайнових правовідносин його суб'єктів шляхом розширення сфери диспозитивного регулювання. Значну роль у договірних сімейних правовідносинах відіграють положення майнового характеру, юридична вірогідність яких посвідчується нотаріусом. У процесі укладення сімейно-правових договорів майнового характеру, які потребують нотаріального посвідчення (в тому числі і державної реєстрації), а також договорів щодо цінного майна, згода їх учасників має бути нотаріально засвідчена. Підсумовано, що з метою усунення законодавчих колізій, уніфікації судової й нотаріальної практики доцільно деталізувати положення Сімейного кодексу України, що сприятиме популяризації укладання договорів між батьками, дітьми, родичами та іншими членами сім'ї та дасть змогу сторонам зобов'язання самостійно погоджувати найбільш прийнятні для них умови врегулювання сімейних правовідносин немайнового та майнового характеру.

24. Терещенко І. Як приборкати домашнього тирана?

[Електронний ресурс] / Іван Терещенко // Голос України. – 2021. – 22 верес. (№ 180). — Електрон. дані. Йдеться про протидію домашньому насильству та насильству за ознакою статі на Луганщині. Надано інформацію про співпрацю правоохоронних органів, місцевої влади та громадських

організації у сфері запобігання домашньому насильству. Висвітлено діяльність створених в області центрів, в яких жертви домашнього насильства можуть отримати притулок і захисний бар'єр від побутових кривдників. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/351343>

25. Удовенко Ж. В. Процесуальні гарантії забезпечення права на невторчання в особисте і сімейне життя у кримінальному провадженні України / Жанна Володимирівна Удовенко ; за ред. В. І. Галагана ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". — Київ : Центр учб. літ., 2021. — 522 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A814773**
Присвячено проблемі дотримання права громадян на невторчання в особисте і сімейне життя. Розроблено систему гарантій на всіх стадіях кримінального провадження України, яка надасть можливість забезпечити недопущення порушення цієї засади, а в разі незаконного обмеження - сприятиме ефективному його відновленню. Сформульовано низку висновків і рекомендацій щодо механізмів забезпечення засади невторчання в особисте і сімейне життя під час здійснення кримінального провадження.

26. Хмеляж К. С. Біткойн у польському правовому порядку / Кжиштоф Станіслав Хмеляж // Проблеми законності : зб. наук. пр. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2020. – Вип. 151. – С. 42-53. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14233-151** *Зазначено, що сучасні цифрові та технологічні зміни сприяють тому, що торгівля біткойнами стає все найбільш популярною. Віртуальні гроші (криптовалюта) все частіше використовуються на практиці в Інтернеті. На жаль, у польському законодавстві немає законодавчих норм щодо біткойна, а це може призвести до багатьох юридичних ускладнень. Питання біткойна змушує юристів вести розслідування, насамперед, на рівні цивільного законодавства. У статті біткойн представлено на рівні цивільного польського законодавства і, перш за все, міркування *de lege lata* як в цивільному, так і в сімейному законодавстві щодо питання поділу біткойна після розлучення*

подружжя. Розкрито розбіжності, які виявляються у польській доктрині щодо цивільно-правової оцінки природи біткоїна.

27. Хрідочкін А. В. Основи юриспруденції : підручник / Андрій Вікторович Хрідочкін, П. В. Макушев, В. В. Ченцов ; М-во освіти і науки України, Ун-т мит. справи та фінансів. — Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2021. — 395 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A814757** Видання підготовлено з урахуванням досягнень сучасної вітчизняної юридичної науки та останніх змін у законодавстві України. У ньому розкрито основні положення теорії держави і права, розглянуто правовий статус, основні напрями діяльності та повноваження Верховної Ради України (ВР України), посадових осіб, органів і Апарату ВР, а також народних депутатів України, правовий статус, функції та повноваження президента України, сутність, особливості, повноваження Кабінету Міністрів України та центральних і місцевих органів виконавчої влади. Висвітлено, зокрема, основи сімейного права.

28. Шот М. Насильство, як сміття, треба виносити з помешкання : ще недостатньо добре в кожній громаді Тернопілля беруться за створення мобільних груп, координаційних рад, відповідних громадських організацій, які унеможливили б негативні явища / Микола Шот // Уряд. кур'єр. – 2021. – 7 жовт. (№ 194). — С. 5. *Йдеться про проблему боротьби з домашнім насильством на Тернопільщині. Зазначено, що в Тернополі працює мобільна група з реагування на факти домашнього насильства, яка складається із працівників поліції, а також ухвалено обласну програму підтримки сім'ї, гендерної рівності, протидії торгівлі людьми та насильству в сім'ї та створено обласну координаційну раду з цих питань. У 2021 році п'ять громад області підготували власні проекти для фінансування створених консультативних пунктів і спеціалізованих служб для підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства. Як зазначила начальниця Тернопільського регіонального управління Національної*

соціальної сервісної служби Наталія Найчук, суми коштів розподілено відповідно до проектно-кошторисної документації, яку формували об'єднані територіальні громади (ОТГ). Громади брали зобов'язання подбати про приміщення та кадри і виплачувати зарплатню штатним фахівцям, а держава у вигляді субвенційних коштів дала змогу облаштувати приміщення сучасними меблями, оргтехнікою, організувати задовільні та безпечні умови праці для цих служб на місцях. Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nasilstvo-yak-smitty-treba-vinositi-z-pomeshkanny/>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.
18.10. 2021 р.**